

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central – L. Grădinari

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Corcenco, D. Stănilă, Dm. Corolevski

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – V. Doagă, N. Craiu, M. Ghervas

Î N C H E I E R E

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă,
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire înaintată de către Societatea Comercială „Livital Business Constr” Societate cu Răspundere Limitată și Ivan Lungu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, raionul Drochia cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea eliberării autorizației de construire și a certificatului de urbanism,

împotriva încheierii Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2018,

c o n s t a ț ă :

La 23 martie 2016 Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, raionul Drochia, solicitând anularea răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 10 din 25.02.2016, obligarea pârâtei de a elibera autorizația de construire a Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în satul XXXXX, r-nul XXXXX, aflat în proprietatea lui Lungu Gheorghii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanții au indicat că s-au adresat cu cerere prealabilă către Primăria satului Hăsnășenii Mari, prin care au solicitat eliberarea autorizației de construire a bisericii pe terenul ce se află în proprietatea privată a lui Lungu Gheorghii.

Prin răspunsul din 11 martie 2016 Primăria satului Hăsnășenii Mari a respins cererea prealabilă a reclamanților, cu care ultimii nu sunt de acord și consideră că urmează a fi anulat, deoarece la 05 iunie 2013 Primăria satului Hăsnășenii Mari a

eliberat pe numele Comunității Religioase „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” reprezentată de Lungu Gheorghii certificat de urbanism nr. 10.

Certificatul nominalizat a fost elaborat la etapa inițială de proiectare și elaborare a lucrărilor de construire a bisericii sus numite.

După eliberarea certificatului de urbanism nr. 10 din 05.06.2013, prin dispoziția Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 02/1-7-15 din 19.08.2013 s-a anulat sigiliul Primăriei satului Hăsnășenii Mari de pe certificatul de urbanism. Dispoziția dată a fost reexaminată de primarul Bologa Tatiana, care a anulat dispoziția Primăriei s. Hăsnășenii Mari nr. 02/1-7-15, pe motiv că a fost încălcată procedura. Astfel, certificatul de urbanism rămânând valabil eliberat.

Totodată, prin decizia Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 4/2 din 12 august 2013 a fost respinsă cererea lui Lungu Gheorghii cu privire la construirea bisericii în satul Hăsnășenii Mari, care a fost contestată în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoria Drochia cererea de chemare în judecată depusă de către Lungu Axenia, reprezentantul comunei religioase protoerei și stareț al Bisericii Icoana Măicii Domnului Poceaev”, Lungu Gheorghii către Primăria și Consiliul satului Hăsnășenii Mari, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, care a fost casată prin decizia din 23 decembrie 2015 a Curții de Apel Bălți, a fost anulată decizia Consiliului local Hăsnășenii Mari nr. 4/2 din 12.08.2013, prin care s-a refuzat construirea bisericii, ca fiind ilegală.

Consideră că a respectat întru totul procedura de perfectare a actelor necesare pentru obținerea certificatului de urbanism și a autorizației de construire, însă administrația publică locală prin orice mijloace posibile și imposibile încearcă să împiedice construirea unui lăcaș sfânt în localitatea respectivă.

Reclamantul a mai menționat că Primăria satului Hăsnășenii Mari, în scrisoarea de refuz, a făcut trimitere la pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1072 din 22.20.1998, în care este reglementat modul de amplasare a cimitirelor, iar autorizația de construire se solicită a fi eliberată pe teren pentru construcții aflate în proprietate privată a solicitantului. Administrația publică locală urma să țină cont de norma menționată supra la momentul repartizării terenului pentru cimitir și să nu încalce dreptul de proprietate al reclamantului care este ocrotit prin legea supremă a Republicii Moldova.

Ulterior, la 25 noiembrie 2016 reclamantii au depus o cerere, prin care și-au majorat pretențiile, solicitând anularea răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 67 din 29.06.2016 și obligarea pârâtei de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectarea Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, aflat în proprietatea lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul XXXXX, r-nul XXXXX. (f.d. 147-148, vol. I)

În motivarea cererii reclamantii au invocat că pe parcursul judecării cauzei certificatul de urbanism nr. 1 din 05 iunie 2013, eliberat de Primăria satului Hăsnășenii Mari pentru o perioadă de 24 luni, cu posibilitatea de prelungire pe un termen de 12 luni, a expirat, a apărut necesitatea de a solicita eliberarea unui nou certificat de urbanism pentru proiectare.

În acest sens, a fost înaintată o cerere prealabilă către Primăria satului Hăsnășenii Mari, prin care s-a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea și construcția bisericii.

Conform răspunsului nr. 67 din 26 septembrie 2016 cererea solicitantului a fost respinsă pe mai multe motive: planul general al construcției a expirat: Consiliul local nu a acceptat modificări în Planul Urbanistic General al satului: construcția bisericii este situată în zona de protecție a cimitirului și lipsește schema de amplasare a obiectului coordonată cu serviciile abilitate și de INCP „Urbanproiect”.

Reclamanții au menționat că obiectul urmează să fie construit pe terenul ce îi aparține cu drept de proprietate și nu pe un teren al administrației publice locale. Astfel nu este necesară aprobarea executării construcției de către Consiliul local.

Consideră că Primăria satului Hăsnășenii Mari, reprezentată de primar, în mod abuziv, în contradicție cu legislația în vigoare, împiedică edificarea Bisericii cu Hramul Măicii Domnului Poceaev.

Astfel, răspunsul nr. 67 din 26.09.2016, prin care s-a refuzat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, contravine art. 3 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010, ceea ce constituie temei de anulare a răspunsului Primăriei satului Hăsnășenii Mari și eliberarea certificatului de urbanism.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Central s-a admis acțiunea înaintată de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”. S-au anulat răspunsurile Primăriei satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia nr. 10 din 25 februarie 2016 și nr. 67 din 26 septembrie 2016. S-a obligat Primăria satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia de a elibera certificat de urbanism pentru proiectarea Bisericii cu Hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev pe terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul XXXXX, r-nul XXXXX. S-a obligat Primăria satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia de a elibera autorizația de construire a Bisericii cu Hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev pe teren cu nr. cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Lungu Gheorghii, amplasat în satul XXXXX, r-nul XXXXX. (f.d. 44, 49-58, vol. II)

Prin decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Primăria satului Hăsnășenii Mari, s-a casat hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Central emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lungu Gheorghii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea eliberării certificatului de urbanism și a autorizației de construire, cu emiterea unei noi soluții, prin care acțiunea s-a respins integral ca fiind neîntemeiată. (f.d. 93, 94-95, vol. II)

La 18 august 2018 Lungu Gheorghe și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev”, au declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Central și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată. (f.d. 101-105)

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Lungu Gheorghe și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva deciziei din 17 mai 2018 a Curții de Apel Bălți. (f.d. 122-126, vol. II)

La 20 februarie 2019 SC „Livital Business Constr” SRL și Ivan Lungu au depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii. (f.d. 130, vol. II)

Ca temei de drept, revizuenții au invocat prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, care reglementează că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Verificând argumentele revizuenților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererea de revizuire depusă de către SC „Livital Business Constr” SRL și Ivan Lungu urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege. (2) Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel. (3) Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018 s-a stabilit categoriile de acte judecătorești care pot fi separat supuse revizuirii.

În conformitate cu art. 446 alin. (1) Cod de procedură civilă pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. (2) Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură civilă cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Materialele cauzei atestă că, prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarant de către Lungu Gheorgii și Comunitatea Religioasă „Biserica cu hramul Icoana Măicii Domnului Poceaev” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 mai 2018.

Astfel, ținând cont de faptul că prin modificările operate din Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun

revizuirii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către SC „Livital Business Constr” SRL și Ivan Lungu împotriva încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, din motiv că nu se supune revizuirii.

Colegiul menționează că regulile speciale cu privire la competența Curții Supreme de Justiție la examinarea unor cereri de revizuire prevăzute de art. 448 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă, au fost abrogate prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018 și deja sunt aplicabile doar regulile generale stabilite de art. 448 alin. (1) și (2).

Drept urmare, cererea de revizuire depusă împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat asupra inadmisibilității, se examinează de către curțile de apel în calitate de instanțe care au soluționat fondul apelului.

Așadar, ținând cont de faptul că prin modificările operate prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, încheierile de inadmisibilitate ale Curții Supreme de Justiție nu pot fi supuse revizuirii, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge ca drept inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către SC „Livital Business Constr” SRL și Ivan Lungu împotriva încheierii din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 270, 446 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Societatea Comercială „Livital Business Constr” Societate cu Răspundere Limitată și Ivan Lungu.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas